



İSTANBUL  
GELİŞİM  
ÜNİVERSİTESİ

Ekolojik, Ekonomik ve Sosyal Sürdürülebilirlik İçin

*istanbul Gelişim Üniversitesi*



# Hemşirelik Bölümü

**Dersin Adı:** HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYG. I

**Dersin Öğr. Üyesinin Adı:** Dr. Öğr. Üyesi Funda KARAMAN

**e-mail:** [fkaraman@gelisim.edu.tr](mailto:fkaraman@gelisim.edu.tr)



İSTANBUL  
**GELİŞİM**  
**ÜNİVERSİTESİ**

## Ders Bilgileri

Ders kredisi

**2 Kredi/7 AKTS**

GBS Linki

**<https://https://gbs.gelisim.edu.tr/ders-plani-5-51-1>**

Hafta

**4. Hafta**

## Haftalık Akış

- Hemşirelik Kavram Ve Kuramları
- Hemşireliğin Doğası Ve Önemi (Geçmişten Günümüze Hemşirelik)
- Profesyonel Hemşirenin Sahip Olması Gereken Nitelikler
- Hemşirenin Fonksiyonları
- Hemşirelerin Görev, Yetki Ve Sorumlulukları



# HEMŞİRELİK KURAMLARI

# HEMŞİRELİK TEORİSİ TANIMI

- **Hemşirelik teorileri/kuramları** , hemşireliğin ne olduğunu, hemşirelerin ne yaptığını ve neden yaptıklarını tanımlamak için bilgi organlarıdır.

# Hemşirelik Teorisi

- İlk hemşirelik teorileri 1800'lerin sonlarında hemşirelik eğitime güçlü bir vurgu yapıldığında ortaya çıktı.
- Hemşirelik teorileri, hemşirelik bakımını açıklamak ve tanımlamak, hemşirelik uygulamalarına rehberlik etmek ve klinik karar verme için bir temel sağlamak için geliştirilmiştir.

# Hemşirelik teorisinin amaçları?

- Hemşirelik uygulamalarına rehberlik etmek ve bilgi üretmek için
- Hemşireliği tanımlamak veya açıklamak için
- Hemşirelerin NEDEN ve NE yaptıklarını bilmelerini sağlamak için

- **Metaparadigma.** bir disiplinin temel kavramlarını tanımlamanın bir yolu, geniş bir bakış açısıdır.
- Hemşirelikteki teorik çalışmaların çoğu, dört ana kavram arasındaki ilişkileri ifade etmeye odaklanmıştır:
- **Hemşirelik Metaparadigmaları;**
  - İnsan
  - Çevre
  - Sağlık
  - Hemşirelik



- Metaparadigma, bir disipline özgü felsefi dünya görüşlerini ve kavramları içerir ve onu diğer disiplinlerden ayıran sınırları tanımlar.

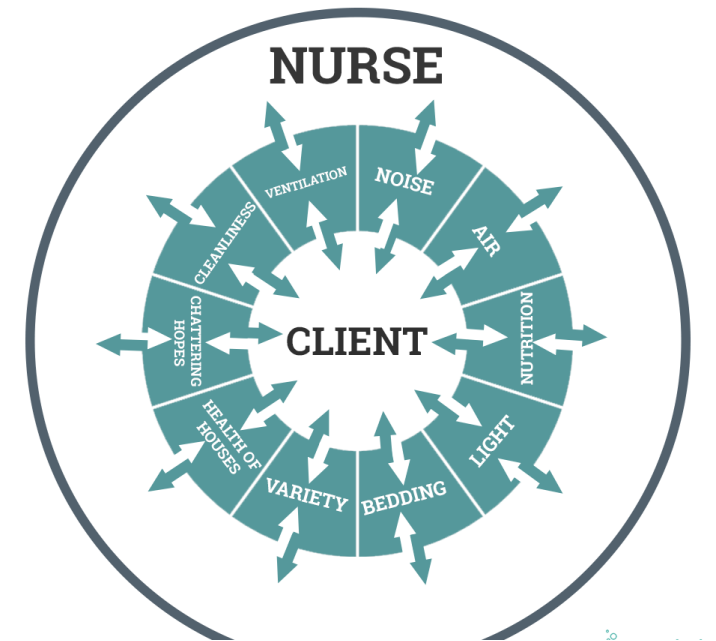
- **Hemşirelik teorileri**, hemşirelik alanında çok sayıda lider tarafından geliştirilmiştir.
- Aşağıda, profesyonel hemşirelik uygulamasının bugünkü haline gelmesine katkıda bulunan önemli hemşirelik teorisyenleri bulunmaktadır.

# Florence Nightingale



- İlk hemşirelik teorisini geliştirdi
- «**ÇEVRE TEORİSİ**»
- İyileşme için sağlıklı bir **çevre** şarttır.  
“Doğanın tek başına tedavi” olduğunu belirtti.
- Formal eğitim
- İstatistik üzerinde durmuş

Nightingale's Environmental Theory  
Conceptual Framework



# Virginia Henderson

- «HEMŞİRELİK İHTİYAÇ TEORİSİ»
- Hemşirenin, hasta ya da sağlıklı bireylere **14 temel ihtiyacı** karşılamada bağımsızlık kazanmalarında yardımcı olma rolünü kavramsallaştırdı, böylece **Hemşirelik İhtiyaç Teorisi** geliştirildi.



## Temel Bakım İlkeleri - Virginia Henderson (1968)

1. Normal soluk alıp-verme
2. Yeterli yeme-içme
3. Vücut artıklarını atma
4. Hareket edip, uygun pozisyon alma
5. Uyuma ve dinlenme
6. Uygun giyim seçme, giyinme soyunma
7. Vücut ısını normal sınırlarda tutma
8. Vücudu temiz ve bakımlı tutma
9. Başkalarına zarar vermekten ve çevreden gelen tehlikelerden korunma
10. Duygu, korku ve görüşlerini ifade etmek için başkalarıyla ilişki kurma
11. İnançlarına uygun ibadet etme
12. Çalışma, bir şeyler üretebilme
13. Eğlenme ve eğlence faaliyetlerine katılma
14. Sağlık ve normal gelişim için öğrenme, keşfetme ya da merak giderme, var olan sağlık olanaklarını bilme ve kullanma

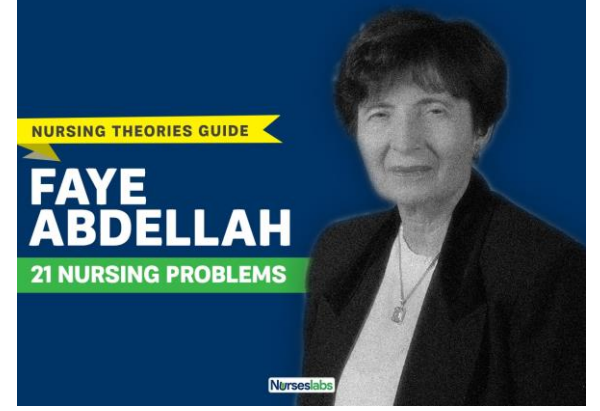
# Dorothea Orem



- «ÖZBAKIM KURAMI»
- Bu kuram hemşireler tarafından en fazla kullanılan kuramdır.
- Teori, hasta biyolojik, psikolojik, gelişimsel veya sosyal ihtiyaçları karşılayamazsa hemşirelik bakımı gerektiğini belirtir



# Faye G. Abdellah



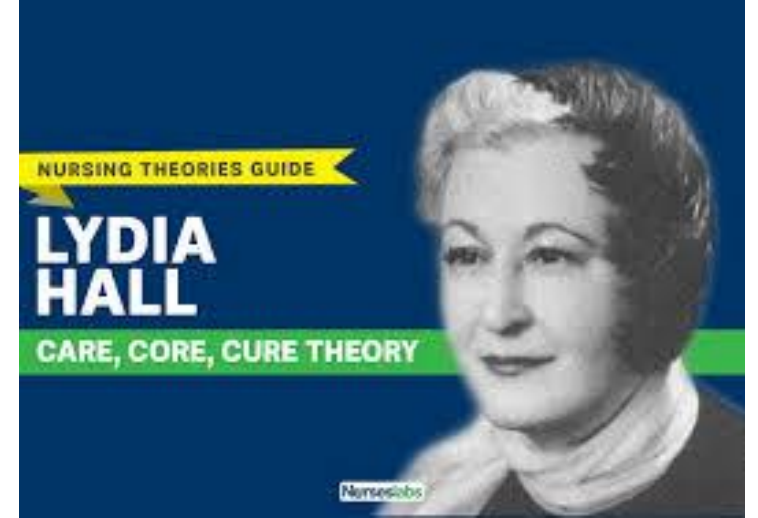
## «21 Hemşirelik Sorunu Teorisi»

Bireyin bütünlüğü için, hemşirelik bakımını oluşturmak.

# Lydia E. Hall

## «ÖZ, TEDAVİ - BAKIM TEORİSİ»

- **Amaç:** Hastalığının akut durumu geçmiş olan bireye profesyonel hemşirelik bakımı sağlamaktır.
- Hemşirelik terimini ilk defa 1955 yılında Lydia Hall “**Hemşirelik Süreci sistemi**” şeklinde kullanmıştır.



# Imogene King

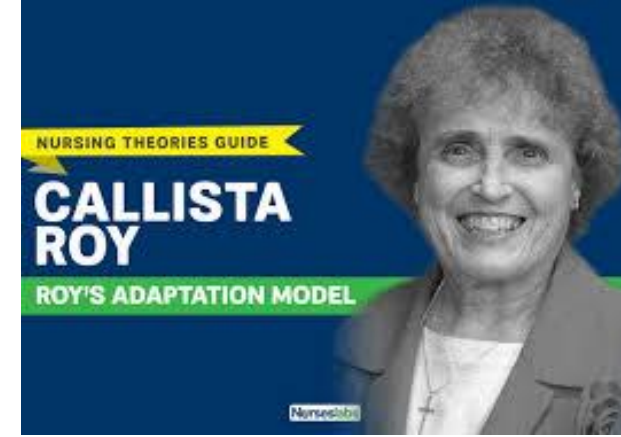


- **«AMACA ULAŞMA KURAMI»**
- Amaca Ulaşma Kuramı'na göre; hemşireliğin amacı, sağlığın yükseltilmesi, devamının sağlanması ve yaralanma veya hasta bakımı ve son dönem hasta bakımını içeren konulardır.
- Hemşireliğin çalışma alanının birey, aileler ve toplumlardan oluştuğu ifade edilmektedir

# Sister Callista Roy

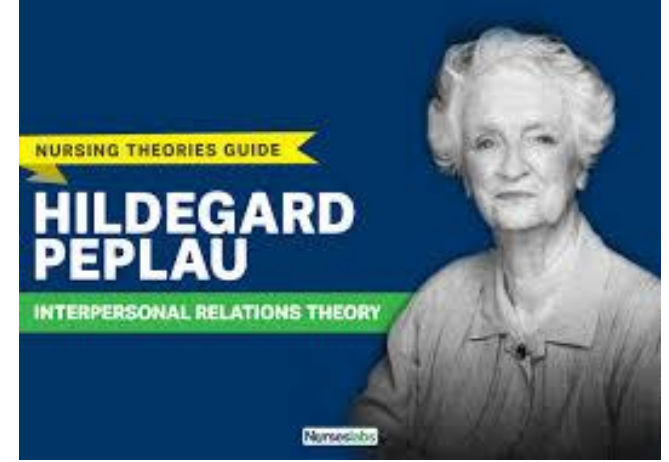
## «ROY ADAPTASYON MODELİ»

- **Amaç:** hemşirelik uygulamaları uyumu kolaylaştırmalıdır.



# Hildegard Peplau

## «KİŞİLERARASI İLİŞKİLER TEORİSİ»



- Hemşirelik uygulamalarının temeli olarak hemşire-hasta ilişkisine önem verir.
- Peplau'nun teorisi, Hemşireliği, “Hasta veya sağlık hizmetlerine ihtiyaç duyan bir birey ile bilhassa tanımak, yardıma ihtiyaç duymak için eğitilmiş bir hemşire arasındaki terapötik etkileşimlerin kişilerarası bir süreci” olarak tanımlamıştır.

# Ida Orlando



## «Hemşirelikte Etkileşim Kuramı»

- Orlando, hasta ve hemşire arasındaki karşılıklı ilişkiye vurgu yaptı ve hemşireliğin profesyonel işlevini hastanın acil yardım ihtiyacını bulmak ve karşılamak olarak gördü.

# BETTY NEUMAN



## «NEUMAN SİSTEMLER MODELİ»

- Optimal fonksiyonu sağlamada hastayı etkileyen stresörleri tanımlamak ve azaltmak hemşirelik uygulamalarında sistem modelinin amacıdır.

# Madeleine Leininger

## «KÜLTÜRLERARASI HEMŞİRELİK MODELİ»



- Bireylerin sağlık gereksinimleri onların kültürel yapısına göre farklılık gösterebilir. Onların kültürel değerlerine saygı duyulmalı ve gerekli hemşirelik bakımı verilmelidir.

# DOROTHY E. JOHNSON



## «DAVRANIŞSAL SİSTEM MODELİ»

- Model, hastalığın önlenmesi için hastadaki etkin ve etkili davranışsal işlevselliğin geliştirilmesini desteklemektedir.

# MARJORY GORDON\*\*

## «FONKSİYONEL SAĞLIK ÖRÜNTÜLERİ»

- Hastaya daha kapsamlı bir hemşirelik değerlendirmesi sağlamak için hemşirelik sürecinde hemşireler tarafından kullanılmak üzere Marjory Gordon tarafından tasarlanmış bir yöntemdir.
- Hemşirelik sürecinde veri toplamayı standardize eder.
- Hemşirelik tanısının daha kolay belirlenmesini sağlar.



**HEMŞİRELİK SÜRECİ'nde**  
rehber niteliğindedir.

- Aşağıdaki alanlar, bireyin sağlık durumuna ve mevcut sağlık veya zindelik düzeyine ulaşmak için kullanılan sağlık uygulamalarına genel bir bakış sağlamak için hemşire tarafından sorulan sorularla ve fiziki muayenelerle değerlendirilir.
- Sağlık Algısı ve Yönetimi
- Beslenme metabolik
- Eliminasyon
- Aktivite egzersizi
- Uyu dinlen
- Bilişsel-algısal
- Kendilik algısı / benlik kavramı
- Rol ilişkisi
- Cinsel üreme
- Başa çıkma-stres toleransı
- Değer-İnanç Modeli

# ROPER-LOGAN-TIERNEY YAŞAM MODELİ

**Amaç:** Sağlıklı/hasta bireyden veri toplamayı standardize etmek ve hemşirelik tanısını belirlemeyi kolaylaştırmak.

HEMŞİRELİK SÜRECİ'nde  
rehber niteliğindedir.



## Roper ve arkadaşları tarafından düzenlenen 12 yaşam aktivitesi

1. **Güvenli çevrenin sağlanması**
2. **İletişim**
3. **Solunum**
4. **Beslenme (yeme-içme)**
5. **Boşaltım**
6. **Kişisel temizlik ve giyim**
7. **Vücut ısını kontrol etme**
8. **Hareket**
9. **Çalışma ve eğlence**
10. **Cinselliği ifade etme**
11. **Uyku**
12. **Ölüm**

2

# Hemşireliğin Doğası ve Önemi (Geçmişten Günümüze Hemşirelik)



# ♦ İlk çağlardan günümüze hemşirelik bilimi???



- ♦ İlk çağlarda tıp dinsel bir özelliğe sahipti ve hastalıklarda büyüsel çareler, doğal ilaçlar ve geleneksel yöntemlere başvurulmuştur.

- ♦ Ortaçağ Avrupası'nda İsa Peygamberi felsefesi, sağlık hizmetlerini etkisi altına almıştır.
- ♦ Hemşirelik bilim ve sanatında önemli bir gelişme yokken, hastanecilik ve hasta bakımı yaygın durumdaydı.
- ♦ Hemşirelik için karanlık dönemdir.



- ♦ Ortaçağ'ın geç dönemlerinde hemşirelik hizmetlerinin nitelikli olarak yapıldığı birçok hastane inşa edildi. Hemşirelik bu dönemde gelişmiştir (14. yy).
- ♦ 15. yy sonu ve 16. yy başlarında Avrupa'da yaşanan karışıklığın nedeni hemşireler olduğu düşünülmüş ve Avrupa'da binlerce kadın öldürülmüştür.

- ♦ 18. yy'ın başlarında hemşirelik mesleğine yönelik küçük çapta da olsa doğru sonuçlara varan çalışmalar başlamıştır.
- ♦ Hemşireliğin yeniden doğuşuna, endüstriyel gelişimin hızlanması ve kentleşme; özgürlük, insan ve kadın hakları konularında gelişen fikir ve olaylar ve savaşlar temel olmuştur.

**FLORENCE NIGHTINGALE' DEN GÜNÜMÜZE (19. yy)**



Yaşadığı dönemde kadına yüklenen silik rolü ve kadının toplumsal konumunu tepkiyle karşılamış 19. yy.'da hemşirelik *NIGHTINGALE ile birlikte doğmuştur.*

Eğitim ve belli kişisel karakteristikleri gerektiren yüksek standartlı hemşireliği savundu.

Tiptan ayrı profesyonel bir uğraş olarak tanımladı.

Kaiserwerth Hospital'de Protestan rahibelerinden hemşirelik eğitimi aldı

Kırım Savaşında bulundu

İlk kez epidemiyolojik çalışmalar yapan ***NIGHTINGALE, kolera ve dizanteriye neden olan kötü sanitasyon ile ilgili istatistiksel analizleri olmuştur.***

Londra'da St. Thomas hemşirelik okulunu kurdu

Hemşirelik Yazılarını (Notes on Nursing, 1969) yazdı



- 1959 yılında yazdığı 'Hemşirelik Üzerine Notlar' isimli kitabı önce kendi okulunda, daha sonra açılan diğer hemşirelik okulunda müfredatın temeli oldu.

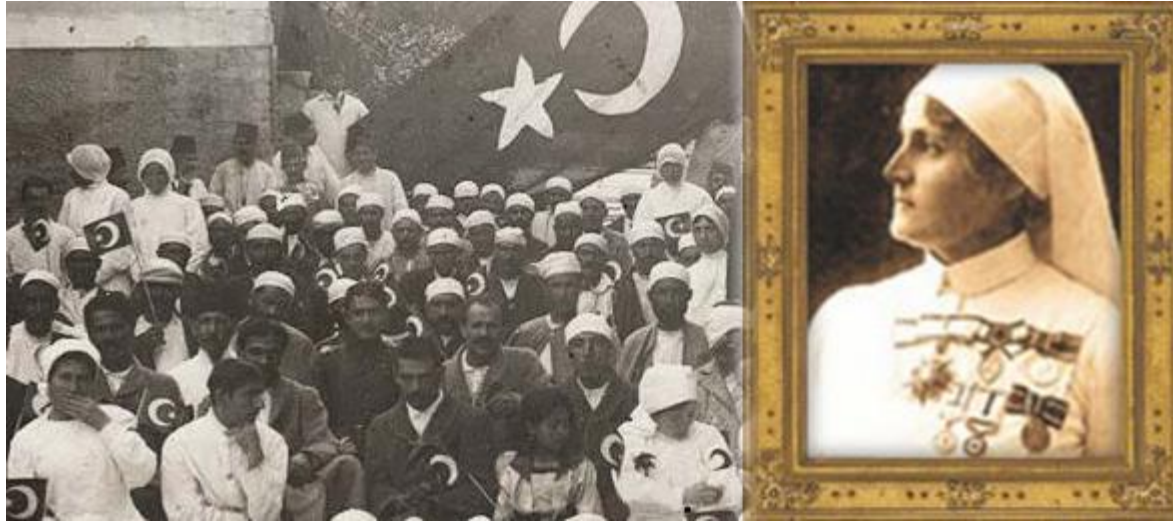
- ◆ Hemşirelik tarihinde İngiltere’de Florence Nightingale hemşirelik okulunun kurulması örgün hemşirelik eğitiminin başlangıcı olarak kabul edilmektedir.
- ◆ Profesyonel hemşirelik eğitiminin temelleri Amerika Birleşik Devletleri’nde atılmış, diğer ülkeler ve ülkemize örnek oluşturmuştur.



- ♦ ÜLKEMİZDEKİ TARİHSEL SÜRECE  
BAKTIĞIMIZDA İSE;



- ♦ Modern hemşireliğin kurulması ve gelişmesi Cumhuriyet dönemiyle başlamıştır.



- ♦ Toplum içinde ilaç hazırlayıp, bakım ve tedavi işlerini yürüten sağıtıcılar, ebeler, kırık çıkıkçılar ise usta çırak ilişkisi içinde birbirlerini eğitmişlerdi.

- ♦ Kadının konumu ve savaşlar ile kayıplar artmış hasta bakımına gereksinim duyulmuştur.
- ♦ Besim Ömer paşa Kızılhaç konferasında Florence Nightingale ile tanışmış ve ona verilen değerden etkilenmiştir.

- ♦ Washington konferansında hemşireliğin meslek statüsünde olduğunu gözlemlemiş ve ülkemiz için gereksinim olduğunu belirtmiştir.
- ♦ 1911 yılında Kızılay Cemiyeti İstanbul'da 6 aylık gönüllü hasta bakıcı kursları açmıştır. (İstanbul ve Bursa)

- ♦ Katılımcılar; **Kerime Salahor, Safiye Hüseyin Elbi, Münire İsmail**, Balkan savaşı (1912-1914), Çanakkale savaşı (1915-1916) ve 1. Dünya Savaşı (1914-1918) sırasında bakım hizmeti vermişlerdir.

- ♦ Kızılhaç toplantısına katılan Ömer paşa dönüşünde Kızılay Cemiyetini uyararak, ülkenin hemşirelik gereksinimini dile getirmiş hemşirelik okullarının açılmasının zorunlu olduğunu belirtmiştir.
- ♦
- ♦ Bu nedenle 1912 ülkemizde hemşirelik mesleğinin başlangıcı kabul edilmektedir.



- ♦ I.Dünya Savaşında Amerikalılar askerlerin bakım ve tedavisi için Amiral Bristol başkanlığında hastane açmış ve hizmet vermek üzere kişiler yetiştirmişlerdir.
- ♦ Atatürk'ün önderliğinde kadınlar iş hayatına atılmış ve hemşirelik okullarında eğitim görmeye başlamışlardır.



# Hemşirelik eğitiminde İlk Hareketler

- ❖ **1-Amiral Biristol Sağlık Lisesi (1920)**
- ❖ Amerikalılar Robert Collage Kız Bölümü adı altında kendi öğrencilerini alarak tıp okulu açmıştır.
- ❖ **2-Kızılay Özel Hemşirelik Lisesi (1925)**  
Cumhuriyetin ilanından sonra ilk hemşirelik okuludur.
- ❖ **3-Askeri Hemşirelik Okulları (1939)**

4- 1946 yılında Sağlık sosyal yardım bakanlığı bünyesindeki özellikle yataklı tedavi kurumlarının gereksinim duyduğu sağlık hizmeti sunan insan gücünü karşılayacak olan hemşire, ebe, sağlık memurlarını yetiştiren Sağlık Meslek Liseleri açılmaya başlamıştır.

Ortaokula temellendirilmiş programlar devam ederken, üniversite düzeyinde hemşirelik eğitimi başlamıştır.

- ♦ **Hemşirelikte ;**
- ♦ 1.Eğitim standartlarını yükseltmek\*
- ♦ 2.Hemşireliğe profesyonel nitelik kazandırmak\*
- ♦ 3.O tarihlerde var olan sağlık sorunlarını çözümleyecek lisans düzeyinde eğitici, yönetici, uygulayıcı hemşire yetiştirmek\* amacıyla 1955 yılında yüksekokullar açılmıştır.





- ♦ İlk kez **1955** yılında **Ege Üniversitesi'nde Hemşirelik Yüksekokulu** açılmıştır. Aynı zamanda Avrupa'da açılan ilk hemşirelik okuludur.
- ♦ 1956 yılında FNHY, 1975 yılında İstanbul Üniversitesi Rektörlüğüne bağlanmış, 28 nisan 2011 Türkiye'nin ilke ve tek Hemşirelik Fakültesi olmuştur.
- ♦ 1961'de Hacettepe Hemşirelik Yüksekokulu açılmıştır.
- ♦ 1968 yılında Sağlık Eğitim Enstitüsü açılmış ve Gevher Nesibe adını almıştır.

- ◆ Ülkemizde ilk kez **Hacettepe Üniversitesi'nde** **1968** yılında başlayan Hemşirelikte **Yüksek lisans** ve **1972** yılında **Doktora** programlarını ilerleyen yıllarda diğer hemşirelik yüksek okulları izlemiştir



- ♦ Kısa zaman aralıkları ile farklı üniversitelerde hemşirelik yüksekokulları açılmaya devam etmiştir.
- Marmara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu olmak üzere pek çok hemşirelik yüksekokulu açılmıştır.

- ♦ 1985 yılında YÖK tarafından tekniker düzeyde eleman yetiştirmek üzere “Meslek Yüksekokulları” adı altında 2 yıllık hemşirelikte ön lisans programları başlatılmıştır.
- ♦ Lise muzunu hemşirelere eğitim tamamlama hakkı verilmiş ve 1997 yılında ön lisans programları kapatılmıştır.

# HEMŞİRELİK KANUNUNDA DEĐİŐİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN'da (2007)

- Üniversitelerin hemőşirelik programlarında ülke ihtiyacını karşılayacak yeterli kontenjan oluşturulmak üzere 5 yıl süre ile sağlık meslek liselerinin hemőşirelik ve hemőşireliğe eődeėer sağlık memurluğu programlarına ėrenci alınmasına devam olunur ve bu programlardan mezun olanlara hemőşire unvanı verilir."

- Yıl 2021 sağlık meslek liseleri kapanmadı!!!
- \*\*\*Alınan yeni karar çerçevesinde, bu yıldan itibaren sağlık meslek liselerine kayıt olan hemşirelere 'hemşirelik' yetkisi değil, 'yardımcı hemşire' statüsü verildi.



- Ancak akademik (üniversite ortamında) ortamda yer alan bu programlar;
- hemşireliğin toplumsal imgesini yükseltmiş,
- disiplinler arası işbirliğini ve akademik kabulü sağlamış,
- lisansüstü eğitimin önünü açıp hemşirelik bilim ve sanatının gelişimini destekleyerek, profesyonelleşme sürecini hızlandırmıştır.

- ♦ Hemşirelik eğitiminde lisans ve lisansüstü programlarının artışı hemşirelikle ilgili bilimsel araştırmaların artmasını sağlamıştır.
- ♦ Lider hemşireler, uygulamaya aktarımını sağlayacak farklı hemşirelik modelleri geliştirmişlerdir.



# HEMŞİRELİK MESLEĞİ VE PROFESYONEL HEMŞİRENİN SAHİP OLMASI GEREKEN NİTELİKLER

- Meslek; genellikle uzun ve yüksek dereceli bir öğrenimi gerektiren kendine özgü yasal ve ahlaksal kuralları bulunan ve bir kimsenin seçimini sağlayan uğraş olarak tanımlanmaktadır.

# Türk hemşireler derneği (THD)

- 1981 yılında yaptığı tanıma göre “hemşirelik bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını ve esenliğini koruma, geliştirme ve hastalık halinde iyileştirme amacına yönelik, hemşirelik hizmetlerinin planlanması, örgütlenmesi, uygulanması, değerlendirilmesinden ve bu hizmetleri yerine getirecek kişilerin eğitiminden sorumlu; bilim ve sanattan oluşan bir sağlık disiplini.”



# Hemşirelik Kanunu'nda;

- **Madde 1** - (Değ.: Kanun No. 5634 RG: 2.5.2007/26510) Türkiye'de üniversitelerin hemşirelik ile ilgili lisans eğitimi veren fakülte ve yüksek okullarından mezun olan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilenler ile öğrenimlerini yurt dışında hemşirelik ile ilgili, Devlet tarafından tanınan bir okulda tamamlayarak denklikleri onaylanan ve diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilenlere Hemşire unvanı verilir.

# Hemşirelik Mesleğinin Kriterleri Ve Profesyonel Hemşirenin Sahip Olması Gereken Nitelikler;

- **GENİŞ SİSTEMATİK BİLGİ:**
- Bilgi mesleğe özgü olmalıdır.
- Bu bilgi meslek üyelerinin mesleklerini yerine getirirken karşılaştıkları sorunların çözümüne hizmet etmelidir.
- Meslek üyeleri kendi bilgisini oluşturma, yayma ve uygulamalarında kullanma sorumluluğu vardır.



- **BİREYSEL İLGİ YERİNE TOPLUMSAL İLGİ:**
- Bir mesleğin ilgisi meslek üyelerinin amaçlarına hizmet etmek olmayıp, hizmet verdiği grubun çıkarlarına hizmet etmek olmalıdır.



- **ETİK KURALLAR:**

- Etik kurallar gerek yazılı gerekse yazılı olmayan meslek üyeleri tarafından kabul edilen yasalardır.
- Uluslar arası Hemşireler Birliği Hemşirelik Ahlak Yasasını hazırlamıştır.
- Bu etik ilkeler Türk Hemşireler Derneği tarafından da kabul edilmektedir.



- **ÜNİVERSİTE EĞİTİMİ (LİSANS):**

- Meslek üyelerinin etik ilkeler, topluma hizmet etme, mesleğe gönül verme, otonomi gibi soyut sorumlulukları yerine getirebilmeleri için üst düzey bir eğitime gereksinimleri vardır.
- Bu nitelikte bir eğitim ise ancak üniversitede ve lisans eğitimi ile sağlanabilir.



- **OTONOMİ:**
- Meslek üyelerinin işlerini yaparken bağımsız olmaları ve bağımsız karar almaları anlamına gelmektedir.



V

- **MESLEĞE GÖNÜL VERME:**

- Meslek üyelerinin mesleklerini yapma konusunda ne kadar istekli olduğu, motive olduğudur.
- Bir meslek üyesi mesleğini ne kadar çok motive olarak yerine getirirse meslek o kadar ilerler.





- **BİRLİK BİLİNCİ:**
- Meslek üyelerinin bir araya gelerek meslekleri ile ilgili örgütleri kurmaları ve üye olmaları meslekleşme için önemlidir.
- Böylece meslekleşme bilinci artarak birlikte güç oluşturma ve meslek sorunlarını çözebilmek mümkün olabilir.

## OLUMLU KİŞİSEL NİTELİKLER

- Gelişmiş bir kişilik ve karaktere sahip olmak
- Güçlü iletişime sahip olmak



# HEMŞİRENİN FONKSİYONLARI

- Hemşirelik mesleğinin çeşitli fonksiyonları vardır. Bu fonksiyonlar;
- bağımlı fonksiyon,
- bağımsız fonksiyon ve
- yarı bağımlı fonksiyonlar olarak ayrılır.

- **Hemşirenin bağımlı fonksiyonu:** Tedaviyi uygulama, tanı ve tedavi işlemlerine yardım etme gibi uygulamalar hemşirenin bağımlı fonksiyonları arasındadır. Bu girişimlerin nasıl uygulanacağını bilmek ve yan etkilerini gözlemlemek hemşirenin sorumluluğundadır.
- **Hemşirenin bağımsız fonksiyonu:** Bakım verme, araştırma, eğitim, hasta haklarını savunma, hastaya yardım etme gibi görevleri yerine getirirken mesleki bilgi, beceri ve yeteneklerini kullanarak yaptığı uygulamalardır.
- **Hemşirenin yarı bağımlı fonksiyonu:** Doktorun planladığı tedaviyi uygularken ve tanı işlemlerine yardımcı olurken olası problemlerin gelişip gelişmediğini bilgi ve deneyimleri doğrultusunda izlemek ve gerektiğinde önlemleri almaktır.

# Hemşirelerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

- Her ortamda bireyin, ailenin ve toplumun hemşirelik girişimleri ile karşılanabilecek sağlıkla ilgili ihtiyaçlarını belirler ve **hemşirelik tanılama süreci** kapsamında belirlenen ihtiyaçlar çerçevesinde hemşirelik bakımını **kanıta dayalı olarak** planlar, uygular, değerlendirir ve denetler.
- Verilen hemşirelik bakımının kalitesini ve sonuçlarını değerlendirir, hizmet sunumunda bu sonuçlardan yararlanarak gerekli iyileştirmeleri yapar ve sonuçları ilgili birime iletir.

- Tıbbî tanı ve tedavi planının uygulanmasında; hekim tarafından, acil durumlar dışında yazılı olarak verilen tedavileri uygular, hastada beklenmeyen veya ani gelişen durumlar ile acil uygulanması gereken tanı ve tedavi planlarında müdavi hekimin şifahi tıbbi istemini kabul eder. Bu süreçte hasta ve çalışan güvenliği açısından gerekli tedbirleri alır.
- Hastaya lüzumu halinde uygulanmak üzere hekim tarafından reçete edilen tıbbî talepleri bilimsel esaslara göre belirlenen sağlık bakım, tanı ve tedavi protokolleri doğrultusunda yerine getirir.

- Tıbbi tanı ve tedavi işlemlerinin hizmetten faydalananana zarar vereceğini öngördüğü durumlarda, müdavi hekim ile durumu görüşür, hekim işlemin uygulanmasında ısrar ederse durumu kayıt altına alarak hekimin yazılı talebi üzerine söz konusu işlemi uygular.
- Tıbbî tanı ve tedavi girişimlerinin hasta üzerindeki etkilerini izler, istenmeyen durumların oluşması halinde gerekli kayıtları tutarak hekime bildirir ve gerekli önlemleri alır.

- Görevi teslim alacak hemşire gelmeden ve gerekli bilgiyi hasta başında sözlü ve yazılı olarak teslim etmeden ve doğal afet, toplu kazalar gibi olağanüstü durumlarda ise hemşireye olan ihtiyaç ortadan kalkmadan kurumdan ayrılamaz.
- Hemşirelikle ilgili eğitim, danışmanlık, araştırma faaliyetlerini yürütür. Mesleği ile ilgili bilimsel etkinliklere katılır. Toplumun, öğrenci hemşirelerin, sağlık çalışanlarının ve adaylarının eğitimine destek verir ve katkıda bulunur.

- Sağlık hizmetlerinin verildiği tüm alanlarda etkin bir şekilde görev alır, oluşturulan sağlık politikalarının yürütülmesinde, mevzuat çerçevesinde karar mekanizmalarına katılır.
- Hizmet sunumunda, hizmetten faydalananların bireysel farklılıklarını kabul ederek, insan onurunu, mahremiyetini ve kültürel değerlerini azami ölçüde göz önünde bulundurur.
- Tüm uygulamalarını kayıt altına alır.



SORU VE  
ÖNERİLERİNİZ